

गृहीत्वा समिदसीति मन्त्रेणाहुवनीये दधातीत्यर्थः ॥ मन्त्रद्वयं व्याख्यातम् [२०. २३.]
॥ २५ ॥

यावती द्यावापृथिवी यावच्च सप्त सिन्धवो वितस्थिरे ।

तावन्तमिन्द्र ते ग्रहमूर्ता गृह्णाम्यक्षितं मयि गृह्णाम्यक्षितम् ॥ २६ ॥

का° [२६. ७. ५४.] यावती द्यावापृथिवीऽइति दधिधर्मग्रहणम् । सप्तवित्रायाम-
ग्निहोत्रहवण्यां दधिधर्मं गृह्णातीत्यर्थः ॥ ब्राह्मी उल्लिक् दधिधर्मदेवत्या इन्द्रदेव-
त्या च । हे इन्द्र ऊर्ता अन्नेन सह अक्षितमनुपक्षीणं ते तव ग्रहं तावन्तं तत्प-
रिमाणमहं गृह्णामि मयि च अक्षितं यथा स्यात्तथा गृह्णामि तव ग्रहग्रहणेन म-
यि यज्ञक्षयो मास्वित्यर्थः । तावन्तं कियन्तम् द्यावापृथिवी यावती द्यावाभूमी य-
त्परिमाणे च पुनः सप्त सिन्धवः सप्त समुद्राः क्षीरोदाद्याः (15.) यावत् यत्परि-
माणे देशे वितस्थिरे विशेषेण स्थिताः तावन्तमतिमहत्तरं दधिधर्मं गृह्णामीत्यर्थः
॥ २६ ॥

मयि त्यदिन्द्रियं बृहन्मयि दक्षो मयि क्रतुः ।

धर्मस्त्रिशुग्विराजति विराजा ज्योतिषा सह ब्रह्मणा तेजसा सह ॥ २७ ॥

का° [२६. ७. ५५.] मयि त्यदिति भक्षणम् । द्रुतशेषं दधिधर्मं यज्ञमानऽर्विजः
सोपहवं भक्षयन्तीत्यर्थः ॥ पङ्क्तिः अष्टाक्षरपञ्चपादा दधिधर्मदेवत्या यज्ञमानाशीर्दि-
वतेति केचित् । बृहत् महत् त्यत् तत् इन्द्रियं प्रसिद्धं वीर्यं मयि विराजति वि-
राजतु लकारव्यत्ययः । दक्षः संकल्पसिद्धिः मयि विराजतु । क्रतुः सत्संकल्पो म-
यि विराजतु । विशेषेण राजते विराट् तेन जगत्प्रसिद्धेन ज्योतिषा तेजसा आ-
दित्याख्येन सह ब्रह्मणा त्रयीलक्षणेन ज्योतिषा च सह धर्मा मयि विराजतु ।
कीदृशो धर्मः त्रिशुक् तिस्रः शुचः दीप्तयो यस्य सः तास्तिस्त्रः शुचो या ते धर्म
दिव्या शुगित्यष्टादश्यां कण्डिकायां शालाकमन्त्रे व्याख्याताः ॥ २७ ॥

a. पयसो रेत आभृतं तस्य दोहमशीमक्षुत्तरामुत्तराऽ समाम् ।

b. त्रिषः संवृक् क्रवे दक्षस्य ते सुषुम्णास्य ते सुषुम्णाग्निद्रुतः ।